

12 ta' Jannar, 1960

Imħallef:—

Onor. Dr. A.V. Camilleri, B.Litt., LL.D.

Giovanna Spiteri

versus

Barbara Dimech et.

**Mard tal-Moħħ — Liċenzjament tal-Pazjent — Board
tal-Isptar tal-Mard tal-Moħħ — Tabib Prinċipali tal-Gvern
— Mara tal-Pazjent — Art. 17 tal-Kap. 148 —
G.N. 59 tal-1947**

Skond ir-regolamenti għat-twaqqif u tmexx ja tax-xogħol mill-Board tal-Isptar tal-Mard tal-Moħħ, huwa dmir il-Board imsemmi li jordna li finbagħat mill-Isptar kull marid li l-istess Board jidħirlu li huwa mfejjaq, jew k' fil-fehma tiegħu jista' jithalla jitlaq mill-Isptar taħt dawk il-kondizzjonijiet li jista' jqieshom xierqa.

It-tabib prinċipali tal-Gvern huwa wieħed mill-membri ta' dak il-Board, iżda dan ma jfisserx li hu jista' individwalment, f'din il-kwalità uffiċċiali tiegħu, jawtorizza l-hruġ ta' pazjent mill-imsemmi sptar, jew simponi kondizzjonijiet sabiex jawtorizza l-hruġ tal-pazjent mill-Isptar; għaliex is-setgħa li jordna l-licenzjament tal-pazjenti tikkompeti lill-imsemmi Board, skond il-fehma tal-maġguranza tal-membri komponenti l-istess Board.

Għaldaqstant, talba diretta kontra t-tabib prinċipali tal-Gvern sabiex huwa jawtorizza l-hruġ ta' pazjent mill-Isptar tal-mard tal-moħħ taħt dawk il-kondizzjonijiet li jidħirlu xie-raq li jimponi, hija inattendibbli.

Inattendibbli wkoll hija t-talba diretta kontra l-mara tal-pazjent, bier il-Qorti tawtorizza dan il-hruġ tal-pazjent mill-isptar inattiżza l-oppożizzjoni jew l-intervent tal-mara tal-pazjent.

Il-Qorti:— Rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attrici, wara li jingħataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha meħtieġa, billi l-konvenut Antonio Dimech jinsab rikoverat fl-Isptar tal-Mard tal-Mohħi fuq talba tal-konvenuta Barbara Dimech martu; u billi l-istat mentali u l-marda tal-imsemmi Antonio Dimech huma tali li jippermettu li dan jiġi mahruġ mill-Isptar fuq applikazzjoni ta' persuna nteressata li tobliga ruħha li żżonamu għandha u tidħol respon-sabbi għaliex; u billi l-konvenuta Barbara Dimech ma tridx iżżommu f'darha; u billi l-attrici, oħtu, hija pronta biex tottempora ruħha mal-proceduri meħtieġa biex tieħu f'darha l-imsemmi Antonio Dimech; talbet li tigi awtorizzata, taht l-obligazzjonijiet li jogħġebu jimponilha l-konvenut Dr. Joseph Galea nomine, toħrog mill-Isptar u tirċievi f'darha l-imsemmi Antonio Dimech, u dan inattiżza l-oppożizzjoni jew l-intervent tal-konvenuta martu. Bl-ispejjeż, komprizzi dawk tal-ittra ufficjali tal-21 ta' Ottubru 1959;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi, kif jidher mill-att taċ-ċitazzjoni, it-talba kontra l-konvenuti hija specifika, u ċjoè li l-attrici tigi awtorizzata, taht l-obligazzjonijiet li jogħġebu jimponi lill-instanti l-konvenut Dr. Joseph Galea ne., toħrog mill-Isptar u tirċievi fid-dar tagħha lil Antonio Dimech, rikoverat fl-Isptar tal-Mohħi, inattiżza l-oppożizzjoni jew l-intervent tal-konvenuta martu;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi in tema legali jingħad li skond ir-regolamenti għat-twaqqif u tmexxija tax-xogħol mill-Board tal-Isptar ghall-

Mard tal-Moħħ (Government Notice 59 tal-4 ta' Frar 1947), publikati fil-Gazzetta tal-Gvern tas-sena 1947, pag. 144, in forza tal-art. 17 tal-Kap. 148 tal-Edizzjoni Riveduta tal-Ligijiet ta' Malta, huwa dmir il-Board maħluq b'dik in-Notifikazzjoni tal-Gvern li jordna li jinbagħat mill-Ishtar kull marid li l-istess Board jidhirlu li huwa mfejjaq, jew li fil-fehma tiegħu jista' jithalla jitlaq mill-Ishtar taħt dawk il-kondizzjonijiet li jista' jqieshom xierqa (reg. 12);

Illi l-Board fuq imsemmi huwa kompost mill-persuni msemmija fir-Reg. 1 ta' dik in-Notifikazzjoni tal-Gvern, fosthom it-Tabib Princípali tal-Gvern, li għandu jippresje-di fis-seduti meta jkun preżenti (ara Reg. 6);

Illi minn dan itnissel li l-konvenut Dr. Joseph Galea, imħarrek bħala Superintendent tad-Dipartiment Mediku u tas-Sahħha (recte Tabib Princípali tal-Gvern), ma għandux individwalment, fil-kwalità uffiċjali tiegħu, ebda dritt jimpóni ebda kondizzjonijiet li jidhirlu xierqa sabiex jawtorizza lill-attriċi tkun tista', se maj, tieħu taħt il-kura tagħha lil Antonio Dimech, rikoverat attwalment fl-Ishtar tal-Mard tal-Moħħ; l-ghaliex huwa, skond il-ligi, il-Board imsemmi fil-Government Notice 59/1947 li għandu s-setgħa jordna l-licenzjament tal-pazjenti minnu, in magħġuranza tal-membri komponenti, kunsidrati mfejqa, jew li fil-ġudizzju in magħġuranza tiegħu jikkunsidra li jista' jitlaq mill-Ishtar; u meta tīgi biex topera ruħha din id-deċiżjoni, l-istess Board huwa fakoltat imexxija taħt il-kondizzjonijiet li jista' jqieshom xierqa;

Illi kwindi, jekk skond il-ligi huwa l-Board bħala korp li jista' jimpóni kondizzjonijiet għall-licenzjament ta' paz-jent mill-Ishtar tal-Mard tal-Moħħ, u mhux il-konvenut Dr. Galea nomine, individwalment dan l-ahħar imsemmi, imħarrek għall-fini fuq menzjonat, gie mħarrek hażin, u t-talba diretta kontra tiegħu għandha tīgi mīchuda bħala li l-istess mhix skond il-ligi;

Ikkunsidrat;

Illi, in kwantu t-talba hija diretta kontra l-mara tal-

pazjent, l-istess lanqas tista' tīgi milqugħa; għal dawn ir-raġunijiet:—

1. Minħabba l-fatt tal-konċezzjoni spċċifika tal-att taċ-ċitazzjoni dwar il-persuna li hija fakultata timponi kondizzjonijiet, mhix sostenibbi fil-ligi;

2. Mhux l-ghaliex l-attriċi ma setgħetx tintenta l-kawża, li hija biss intiżza għall-kura tal-persuna tal-pazjent, u mhux għall-amministrazzjoni tal-beni tiegħu, imma l-ghaliex il-kondizzjonijiet li jista' jipponi l-Board ma jid-dependux, jew suppost li ma għandhomx jiddependu, assolutament minn persuna partikulari, meta hemm persuna oħra li tassumi l-kura tal-persuna li tīgi ġudikata li tista' taħrog minn dak l-Isptar għar-raqunijiet addotti fil-ligi. Infatti, kwalunkwe oppożizzjoni li mart il-pazjent konvenut setgħet għamlet għal-liċenzjament tiegħu ma għandha tiswa xejn, jekk il-pazjent huwa mfejjaq, jew jekk fil-ġudizzju tal-Board seta' jinhareg mill-Isptar; l-ghaliex allura c-cittadin fil-kondizzjonijiet fuq imsemmija, li sventuratament ikun temporaneament marad, isib il-libertà tiegħu attakkata ngustament u vessatorjament. Taħt kondizzjonijiet simili dik l-oppożizzjoni di fronti għall-Board ma tkunx valida, u ndipendentement minnha għandha ssir id-deċiżjoni tiegħu. Jekk huwa hekk, il-konvenuta, mart il-pazjent, ma kellhiex għal fejn tkun imħarrka;

Għal dawn il-motivi;

Taqta' u tiddeċidi billi tillibera lill-konvenuti; bl-ispej-jeż għall-attriċi.

